

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001082

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панов Ігор Вікторович

2. Igor Panov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: правознавство

Дата захисту: 13-05-2025

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, буд. 17, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, буд. 17, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.67, 82.13.37

Тема дисертації:

1. Правове регулювання управління соціальною сферою об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації
2. Legal regulation of social sphere management in united territorial communities under decentralization conditions

Реферат:

1. Правове регулювання управління соціальною сферою об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, Міністерство освіти і науки України, Київ, 2025. У роботі здійснено комплексний аналіз та оцінка правового регулювання управління соціальною сферою в об'єднаних територіальних громадах (ОТГ) у контексті децентралізації влади в Україні. Розглянуті основні проблеми та виклики, що виникають у процесі передачі повноважень і ресурсів від державної влади до місцевих громад. Представлені концептуально нові підходи до організації функціонування органів місцевого самоврядування (ОМС), які базуються на інтеграції

європейських стандартів, адаптації міжнародного досвіду та розробці національних механізмів. У дослідженні здійснено історико-правовий аналіз еволюції ідеї децентралізації влади від античності до сучасності, що дозволило простежити закономірності її розвитку на різних історичних етапах. Доведено, що децентралізація є ключовим елементом демократизації управління, що забезпечує баланс між центральною владою та автономією місцевих громад. Удосконалено підходи до періодизації розвитку концепцій децентралізації, що включають 3 етапи: формування (кінець XIX – середина XX ст.), закріплення в міжнародному праві (друга пол. XX ст.) та сучасний етап (XXI ст.). Розвинено ідею інтеграції інноваційних форм децентралізації, таких як деволуція та дивестування, як основи ефективного управління. Серед форм виокремлено також деконцентрацію та делегування. Удосконалено класифікацію типів децентралізації, серед яких представлено політичну, адміністративну та фінансову децентралізацію. 3 Визначено основні моделі децентралізації влади – англосаксонську (загального права), яка забезпечує високий рівень автономії місцевих громад та романо-німецьку (континентальну), що гармонійно поєднує місцеве самоврядування із державним контролем – доведено, що формування моделей децентралізації влади обумовлено специфічними історичними, економічними та політичними умовами розвитку держав. Автор пропонує власне визначення децентралізації як процесу перерозподілу владних повноважень між центральними та місцевими органами влади, спрямованого на забезпечення ефективності управління, адаптивності рішень до локальних потреб, на принципах прозорості та підзвітності діяльності ОМС. Автором проведено дослідження процесу імплементації європейських стандартів автономії громад, прозорості управління та доступності послуг у контексті реформування українського законодавства відповідно до положень Європейської хартії місцевого самоврядування. Доведено, що впровадження принципів Європейської хартії МС, таких як субсидіарність, фінансова автономія та демократичний контроль, є важливим етапом у забезпеченні сталого розвитку громад. Автором запропоновано внести зміни до ЗУ «Про місцеве самоврядування» шляхом доповнення Законом Главою «Діяльність органів місцевого самоврядування в умовах надзвичайних правових режимів», яка чітко визначатиме кризові повноваження, функції та обов'язки ОМС в умовах надзвичайних ситуацій. Обґрунтована доцільність закріплення у цій Главі переліку повноважень ОМС, чітких обов'язків щодо забезпечення соціального захисту населення, включаючи розміщення евакуйованих осіб, організацію отримання та розподілу гуманітарної допомоги, а також встановлення правил взаємодії з органами державної влади, громадськими організаціями та міжнародними партнерами. В роботі проведено правовий аналіз надання соціальних послуг у сфері охорони здоров'я та освіти в умовах децентралізації. Розкрито сучасний стан правового регулювання цих сфер та визначено перспективи їх удосконалення в контексті передачі повноважень ОМС

2. Legal regulation of social sphere management in united territorial communities under decentralization conditions. – Qualification scientific work as a manuscript. Thesis for the doctor of philosophy degree in specialty 081 «Law». Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Ministry of Education and Science of Ukraine. – Kyiv, 2025. This research undertakes a comprehensive analysis and evaluation of the legal regulation of social sphere management in United Territorial Communities (UTCs) within the framework of decentralization reforms in Ukraine. The main problems and challenges that arise in the process of transferring powers and resources from the state authorities to local communities are considered. The author presents conceptually new approaches to the organisation of the functioning of local self-government bodies (LSG) based on the integration of European standards, adaptation of international experience and development of national mechanisms. The research includes a historical and legal analysis of the evolution of decentralization ideas, tracing their development from antiquity to the present. It is proven that decentralization is a fundamental element of democratic governance, ensuring a balance between central authority and local community autonomy. 8 The study improves approaches to periodizing the development of decentralization concepts, identifying three key stages: formation (late 19th–mid-20th century), consolidation in international law (second half of the 20th century), and the modern stage (21st century). The idea of integrating innovative forms of decentralization such as devolution and divestiture, as the foundation for effective governance is developed. The author develops the idea of integrating innovative forms of decentralisation, such as devolution and devolutionisation, as the basis for effective governance. Among the forms,

deconcentration and delegation are also distinguished. The classification of decentralisation types has been improved, including political, administrative and financial decentralisation. The research defines the main decentralization models-Anglo-Saxon, characterized by high local community autonomy, and Romano-Germanic (continental), which harmoniously combines local self-government with state control. It is proven that the formation of decentralization models is conditioned by specific historical, economic, and political factors in state development. The classification of forms and types of decentralization is improved, distinguishing forms such as deconcentration, delegation, devolution, and divestiture, as well as types including political, administrative, and financial decentralization. The author proposes an original definition of decentralization: a process of redistributing powers between central and local authorities aimed at ensuring governance efficiency and adaptability to local needs, based on the principles of transparency and accountability of local self-government bodies (LSGBs). The process of implementing European standards of community autonomy, governance transparency, and service accessibility in the reform of Ukrainian legislation, in line with the provisions of the European Charter of Local Self-Government, is investigated. It is proven that adopting the Charter's principles, such as subsidiarity, financial autonomy, and democratic control, is a crucial step towards sustainable community development. The research explores the characteristics of social protection systems within the context of local self-government decentralization. It concludes that social protection systems under decentralization constitute a set of measures, tools, and mechanisms aimed at ensuring social guarantees for the population, implemented through the integration of central and local government efforts based on the principle of subsidiarity. The author proposes to amend the Law of Ukraine «On Local Self-Government» by introducing a new chapter titled «Activities of Local Self-Government Bodies Under Emergency Legal Regimes». This chapter should clearly define the crisis powers, functions, and responsibilities of local self-government bodies in emergency situations. The chapter should include a list of the powers of local self-government bodies, clearly outlined responsibilities for ensuring social protection of the population, including the accommodation of evacuees, organization of the receipt and distribution of humanitarian aid, as well as establish rules for interaction with state authorities, non-governmental organizations, and international partners. A legal analysis of social service provision in healthcare and education under decentralization is conducted. The current state of legal regulation in these sectors is detailed, and prospects for their improvement in the context of transferring powers to LSGBs are identified.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Panov I.; Petrosyan K.; Dobroboh L.; Chernobuk V.; Rashed Y. Digitalization of the social services system in the context of government decentralization: legal regulation and areas of improvement. *Khazanah Hukum*. 2023 Vol. 5. No. 3, pp. 194-204. SCOPUS, ISSN 2715-9698). DOI: 10.15575/kh.v5i3.30834
- 2. Панов І.В., Татаренко Г.В. Генеза концепцій децентралізації влади. URL: *Актуальні проблеми права: теорія і практика* №1 (43), 2022. С. 118-126. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2022-43-1-118-126>
- 3. Панов І.В., Татаренко Г.В. Адміністративно-правове регулювання децентралізації в Україні та республіці Молдова: порівняльний аналіз. URL: *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. № 44. 2022. С. 143-153. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2022-44-2-143-153>
- 4. Панов І.В. Забезпечення надання соціальних послуг в умовах воєнного часу. URL: *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. № 2(46), 2023. С.203-213. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2023-46-2->

203-214

- 5. Панов І.В. The role of local self-government bodies in providing social services in conditions of armed conflict. URL: Актуальні проблеми права: теорія і практика №1 (47), 2024. С. 225-235. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2024-47-1-225-235>
- 6. Панов І.В. Вплив децентралізації на організацію роботи закладів системи охорони здоров'я України та надання соціальних послуг в сфері охорони здоров'я. Юридичний науковий електронний журнал. № 8/2024. С. 164-169. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-8/36>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Татаренко Галина Вікторівна

2. HALYNA TATARENKO

Кваліфікація: к.ю.н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6291-4455

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, буд. 17, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестерович Володимир Федорович

2. VOLODYMYR NESTEROVYCH

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2614-0426

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Донецький державний університет внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08571423**Місцезнаходження:** вул. Велика Перспективна, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Чиркін Антон Сергійович

2. ANTON SHYRKIN

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3777-4515**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого**Код за ЄДРПОУ:** 02071139**Місцезнаходження:** вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Котова Любов Вячеславна

2. LIUBOV KOTOVA

Кваліфікація: к.ю.н., професор, 12.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2437-3624**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля**Код за ЄДРПОУ:** 02070714**Місцезнаходження:** вул. Іоанна Павла II, буд. 17, Київ, 01042, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Григорій Миколайович
2. HRYNHORII HRYTSENKO

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8485-5713

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, буд. 17, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Руденко Микола Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Руденко Микола Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Любимова-Зінченко Ольга Валентинівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна